

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

FŐSZERKESZTŐ: DR. KUN BÉLA. FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ERDŐS KÁROLY.

Megjelenik
minden héten egyszer
szombaton, egy íven.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, KOLLÉGIUM
Ide kell küldeni a lap szellemi és anyagi ügyeire vonatkozó
minden közleményt, előfizetést, reklamációt és hirdetési díjat.

Előfizetési ár:
félévre 14000 korona.
Egyes számára 600 kor.

Tanévzárás a Kollégiumban.

Tanévzáró imádság.

1924. jún. 7.

A mi segedelmünk legyen az Úrtól. Ámen.

Felséges Isten, kegyelmes Atyánk az Úr Jézus Krisztusban! Csodálatos a te szent neved és változhatatlan a dicsőséged mennyben, földön mindörökké. Minek előtte lett volna a mindenség és minek utána majd az elemek hamuvá égve felbomlanak: Te ugyanaz voltál és ugyanaz leszel, aki vagy és maradsz — mindenható, tökéletes, egy igaz örök Isten, mennyei édes Atya a te szent Fiadért, idvezítő Megváltónkért. Nálad van az életnek és boldogságnak forrása; a te világosságod által látunk tisztán, igazán, hiven ennek a bűn miatt siralom völgyévé lett földi világnak sötét rengetegében és a te oltalmadért esedeznek, védő szereteted szárnyai árnyékába menekülnek az embereknek fiai, ha vihar közeleg, vész fenyeget, vagy kísértés ostromol. Egyedül csak Téged illet tehát a hála és tisztelet, a hódolat és imádás, a dicsőítés és magasztalás, mert egyedül csak Te vagy az Úr, Istenünk és Atyánk.

Elődbe járulunk, Reád tekintünk, Téged áldunk mi is, kik a hit és tudomány, az erény és honszeretet örök igazságainak hirdetésére épített ősi Kollégiumunk csarnokaiból ide gyülekeztünk egybe szent hajlékba, ahol bármi viszontagságok között is vigasztalást, megnyugtatót, békességet és buzdítást talál minden megfáradott és megterhelt lélek. Fáradtak, törődöttek, roskatagok vagyunk mi is mindnyájan; nem azért, mintha a már-már lehanyatló iskolai év rendes munkája örölte volna meg testünk-lelkünk erejét és képességét, hanem azért, mert szakadatlanul bűnhödnünk kell a múltért s a jövőöért.

De hála, örökké hála legyen Neked, kegyelmes Atyánk, hogy szünetlenül éreztetted velünk gondviselő jóságodat, kiterjesztetted felettünk védő karjaidat, megelégtetted testünket-lelkünket, megoldalmaztad életünket, épségünket. Kiváltképpen hálával emlegetjük azt az atyai hűséges szeretetedet, mellyel a mi tanuló ifjuságunkat ennek az iskolai évnek folyamán is körülvetted, megsegítetted és

óhajtott céljuk eléréséhez vezérelted. Mennyi tétovázás közepett mutatott szent Lelked egyenes, helyes irányt és utat a kishitűeknek! Mennyi kísértéstől, romlástól, eleséstől óvtad meg igéd hirdetése által a bűnre hajlandó szívűeket! Mily gyakran buzdítottad, bátorítottad, lelkesítetted az örök igaz, szép és jó követésére idvezítő Urunk példája által a nagyokat és kicsinyeket, a növendékeket és nevelőket egyaránt! És a tudománynak szövétnekét, a világosság fáklyáját szintén Te élesztetted szent Lelked hathatós lángjával, hogy terjedjen közöttünk és általunk szerte mindenütt a te igaz ismereted, a te szent Fiad evangélioma és az emberiség javára való közhasznú, igazi tudás áldása. Te segítetted meg az előjárókat, a tanárokat, felügyelőket és gondozókat, hogy tehetségeik, készütségük, buzgóságuk és készségük fokozott mértéke szerint támogassák a gyöngye csemetéket, gyarapítsák a talentumokat, érleljék a termőképes szőlővesszőket a jövő idők számára, anyaszentegyházunk épülésére és a te dicsőségedre.

Bizonyára úgy van, hogy ha visszatekintünk e röpké időszak lefolyására és meggondoljuk, mily számtalan csodálatos dolgokat cselekedtél annak tartama alatt mindenikönkkel, intézetünkkel, társadalmunkban, hazánkban, nemzetünkkel és a föld népeivel: akkor minden jelenségben, változásban és tényben a te világkormányzói bölcseségednek, hűséges gondviselésednek és atyai szeretetednek nyilvánvaló jeleit és bizonyosságait ismerjük fel és álmélkodással csodálva imádjuk, áldjuk isteni szent Felségedet irgalmasságodért.

Bárcsak egész életünk ilyen szakadatlan istentisztelet lehetne és méltók maradhatnánk hivatásunkhoz, rendeltetésünkhöz szent akaratod szerint! Vajha minden érzésünk, gondolatunk és cselekedetünk megannyi élő tanúja volna annak a te ki nyilatkoztatott ígéretednek, hogy minket véghetetlen kegyelmedből szent országod polgáraiul, idvezítő Urunk által megváltott gyermekeidül fogadtál és enyészhetetlen élet örökségére méltattál.

E végből szívünk teljes vágyódásával és lelkünk hívó bizodalmaival esedezünk Hozzád: Légy és maradj velünk ezután is életünknek minden idejében.

Árasszad bőséges áldásaidat hazánk rónasá-
gaira, szőlőtermő vidékeire, lakosaira, lakóhelyeire;
oltalmazd meg s rendeld vissza évezredes határait,
ragyogtassad ismételtén ősi dicsőségét és annyi
baj s vizsaly után boldogítsd e szép hazát időtlen
időkig.

Aldó kegyelmeddel örködjél, kérünk, nemze-
tünk békessége, épsége és jövője felett. Lelked
ihletével élesszed, ápoljad közöttünk s bennünk a
szeretetet, hitet és reménységet, hogy Krisztus
éljen a lelkekben és a lelkek éljenek Krisztusban.

Oltalmazd, erősítsd és segítsd diadalomra
küzdő anyaszentegyházadat, virágoztasd, gyümöl-
csöztess a tanító, nevelő, gondozó és ápoló ember-
baráti intézményeket, hogy közöttünk a szegények
és árvák védelmet, gyámolítást találjanak szent
neved dicsőségére.

Könyörgünk Hozzád városunk, egyházunk,
Kollégiumunk gyarapodásáért; előjáróink, hatósá-
gunk jólétéért; a közbékesség, emberbaráti szere-
tet, szabadság és igazság áldásaiért és szent Lel-
ked minden ajándékainak velünk közléséért.

Oh, légy és maradj velünk Istenünk, Atyánk
életünkben és halálunkban, az időben és az örökké-
valóságban, kegyelmedből a mi Urunk Jézus Krisz-
tus váltság érdeméért. Ámen.

Uri imádság.

Aroni áldás.

Dr. Erdős Károly.

Karai Sándor kollégiumi igazgató tanévzáró jelentése

Nagytiszteletű Egyházkerületi Főjegyző Ur!
Mélyen tisztelt Hallgatóság!

Isten segedelmével megküzdve a gazdasági
viszonyoknak az elmúlt tanévben is folyton foko-
zódó romlásával, azzal a megnyugtató tudattal te-
kinthetünk vissza kollégiumunknak múlt évi éle-
tére, hogy ez az ősi intézet, amely századokon át
erős vára volt a magyar református egyháznak és
a nemzeti közművelődésnek, ezt a hivatását a
most végéhez ért tanévben is valamennyi illetékes
tényezőnek buzgó erőfeszítésével kielégítő módon
betöltötte.

A háború után előállott új viszonyokkal
való küzdelem mellett a gazdasági adminisz-
tráció gondját még ebben a tanévben is igénybe
vette a háborús évek romjainak eltakarítása és
helyreállítása is.

A *tiszadadai ingatlanoknak* a földbirtok re-
formával kapcsolatos megváltási ügyét, amelyet a
törvény értelmében alakított bizottság kedvező
véleménnyel terjesztett fel a Földbirtokrendező
Bírósághoz, a bíróság még maig sem intézte el.
Elintézetlenül van továbbá a pénzügyminiszte-
riumnál ezen birtokoknak a vagyonváltság alól
való mentesítése is. A földbirtok-törvény novel-
lája azonban olyan kedvező intézkedést tartalmaz,
amelynek alapján a megváltástól való mentesítés
iránt a legjobb reménnyel lehetünk.

Ezen a földbirtokon nyugszik legfőképpen kollé-
giumunk léte. Nagyon megnyugtató tehát, hogy a
folyó évi október 1-ével kezdődő 12 éves bérleti
időszakra a nagyobb birtok az eddigi szolgáltatott
145 kg. vegyes szemes termény (fele búza, fele
egyéb) helyett 205 kg. búzáért, a kisebbik az ed-

dig szolgáltatott 120 kg. szemes vegyes termény
helyett 165 kg. búzáért, illetőleg ha a bérlő által
teljesítendő építkezések értékét is búzára számít-
juk át, 190 kg. búzáért adatott ki katasztrális hol-
danként.

A *kollégium főépületén* az utolsó 10 év alatt
alig történt számbavehető javítás. Nagy haladást
jelent tehát, hogy a múlt év nyarán és őszén a
kollégiumi főépület, három külső homlokzat hi-
ján, 50 millió korona költséggel rendbehozott. A
renoválást az idei nyáron folytatni fogjuk.

Az *internátus központi fűtéséhez* tartozó ka-
zánok a háború alatt a katonák kezelése alatt na-
gyon megrongálódtak s az egyik kazán teljesen
használatatlanná válván, helyette új kazánt kel-
let beállítani. A megmaradt régi kazán kimélése
végett pedig a vízfűtést alacsony nyomású gőz-
fűtésre kellett átalakítani. Szükségessé tette ezt
az is, hogy a rendkívül iszapos vízvezetéki víz a
csöveket teljes eldugulással fenyegette. Ez az át-
alakítás f. évi március hó végén kezdődött és egy
budapesti gépészmérnök-vállalkozó még most is
dolgozik rajta. Egy hét múlva a munka készen
lesz; a költségei új kazánal együtt mintegy 100
millió koronára mennek.

Ugyanezzel a vállalkozóval rendbehoztuk a
gimnázium központi fűtőkészülékét is, amelynek
beszabályozása a háborús évek nehézségei miatt
nem volt tökéletesen végrehajtható s ezen kívül
az üzembevétele óta eltelt tíz év alatt sok javítani
való is állott elő rajta. Ennek a költségei mintegy
16.000.000 koronára mennek.

A tanévre szükséges *fűtőanyag* beszerzését
még február hóban megkezdvén, a viszonyokhoz
képest elég olcsó áron biztosíthattuk a szükséglet-
et. Bár a beszerzéshez szükséges költségeket leg-
nagyobb részben kölcsönvett pénzből fedeztük,
amely után kamatot kellett fizetnünk, mégis egy-
ről fa átlag 63.400 K-ba, 1 métermázsza tőzeg pedig
1540 K-ba került. Ugyanezen az áron sikerült el-
látunk a tanári és tisztviselői családokat is tűzi-
fával. Januártól kezdve azonban a rendkívül nagy
hideg és az internátusi fűtőkészülék rendezetlen
volta miatt, amelyen a helybeli szerelómesterek
nem tudtak segíteni, a tőzeget csekély kalóriája
miatt már nem használhattuk és kénytelenek vol-
tunk 500 métermázsza porosz kőszénat venni, ami
mázsánként már 37.560 K-ba került.

Eddig már biztosítanunk kellett volna a jövő
télre szükséges tüzelőanyagot is, de pénz hiányá-
ban még semmit sem tudtunk beszerezni. Köl-
csönt kellett volna felvennünk az augusztus hó-
ban esedékes földhaszonbérék terhére, de a szük-
séges összeget teljes egészében nem sikerült meg-
szerezni; s amit meglehetett volna szerezni,
olyan nagy kamatot kellett volna fizetni érte, hogy
célszerűbbnek látszott a fa és szén beszerzését
augusztus hóra hagyni, amikor a fedezettel már
rendelkezni fogunk.

A *táplintézet részére* is igyekeztünk jóelőre
beszerezni az élelmiszereket, de a burgonya és a
zsír egy részének kedvező időben való beszerzé-
sében itt is megakadályozott a pénz hiánya.

A *konviktusi és internátusi díjakat* negyed-
évenként búzáértékben állapítottuk meg. Az első
félévben a konviktusi évi díj díjfokozatonként 1,
25, 45 és 6 q búza árában, az internátusi díj 07,
11, 15 és 19 q búza árában volt megállapítva. —

Azonban a búza árának emelkedése nem tartott lépést az általános drágulással, ezért a második félevtől kezdve a búzában megállapított díjtételeket 30%-al emelni kellett. A második félelvben az évi díj a konviktusban 1, 3, 6 és 8 q búza, az internátusi díj 07, 16, 3 és 4 q búza áraban állapított meg. A konviktusi díjaknak ilyen mérsékelt tételekben való megállapítását lehetővé tette egyfelől az, hogy a kollégium mintegy 500 q búzát 10,000 K-ás áron bocsátott a konviktus rendelkezésére, másfelől pedig az, hogy az egyházkerület az egyházakra az 1923. évre kivetett közigazgatási búzaadóból 371 mázsa búzának szept. 1-ei árát (77,000 K) a konviktus céljaira engedte át. Ezt a búzaadót az egyházkerület az 1924. évre is ugyanazon mértékkel megállapítván, f. évi június hó 1-ig a búzaadó fele része a május 1-ei árfolyammal (332,500 K) folyt be a konviktusi pénztárba.

A legszegényebb tanulók ellátási díját ezenfelül is tetemesen mérsékelték a Baltazár amerikai alapítványból nyújtott segélyek. Az alapítványból ebben a tanévben 38 theologus, 6 joghallgató, 3 bölcsészethallgató, 24 orvostanhallgató, összesen 69 egyetemi hallgató 6,296,000 K-t, 57 gimnáziumi tanuló 4,200,000 K-t, 54 tanítóképzőintézetű tanuló 2,300,000 K-t, összesen 182 tanuló 12,796,000 koronát kapott. 359 dollár és 11 cent osztatott ki segélyképen, amelynek a mai értéke 32,319,900 koronát tesz.

Az *angói alapítványból* a háború kitörésétől a békeszerződés életbeléptéig elmaradt 533 font sterling, 17 shilling és 4 penny kamatot a Magyar Királyi Felülvizsgáló és Kiegyenlítő Hivatal az 1923. évi XXVIII. t.-c. értelmében állami kötelezvényekben fogja folyósítani, még pedig angol pénznemre szóló címletekben. Ezeket a címleteket a kollégiumnak annak idején módjában lesz értékesíteni, mert a Felülvizsgáló és Kiegyenlítő Hivatallal szemben adós magyar felek tartozásait csak ilyen állami kötvényekben egyenlíthetik ki. Mint-hogy azonban a kollégium követelése csak akkor lesz folyósítható, ha a Felülvizsgáló és Kiegyenlítő Hivatal valamennyi érdekelt állammal meg fogja ejteni az elszámolást, amibe beletelhetik még 3-4 év is, a Felülvizsgáló és Kiegyenlítő Hivatal tanácsára 100 millió korona előleget kértünk a pénzügyminisztériumtól fennálló követelésünk terhére, amelynek értéke a font sterling mai árfolyama szerint meghaladja a 200 millió koronát. A Felülvizsgáló és Kiegyenlítő Hivatal megígérte, hogy ezt a kérelmünket pártolva terjeszti fel a pénzügyminiszter úrhoz.

Az *egyetemi által használt kollégiumi helyiségek bérét* az egyetem gondnoki hivatala az 1923. évi nov. és 1924. évi februári évnegyedről belizette, de sem a megelőző időre vonatkozó bérösszeget, sem a f. évi májusi házbérnegyedre szóló bért még nem fizette meg.

Az egyházkerület ugyanis az 1917. év óta elmaradt hátralekók megtérítését valorizált értékben kérte. Ebben az ügyben az egyetemi tanácsjegyző ur, mint a miniszterium megbízottja és a gazdasági tanács megbízottai közt f. évi február elején folytatott tárgyalás alkalmával a tárgyaló felek között megegyezés jött létre, amelyet azonban a miniszterium nem fogadott el, sőt azt is kétségbe vonta, hogy a kollégium követelésének

bármiféle jogi alapja volna. Erre a gazdasági tanács egy memorandumban világosan kifejtette a követelés jogi alapját és időrendben előadta azokat a sikertelen kísérleteket, amelyeket 1918 óta a kollégium követelésének érvényesítésére tettünk. A memorandumot az egyházkerületi rendkívüli intéző-bizottság kérésére a Főgondnok úr ömeltősága március hó elején személyesen átnyújtotta a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak. Május hó elején a miniszteriumban szerzett szóbeli értesülésünk szerint a miniszterium a követelés jogszerűségét a kincstári jogigazgatóság véleménye alapján most már elismeri ugyan, de nem tartja jogszerűnek a hátralekók valorizálása iránti kérésünket, sem pedig az 1922. évi augusztus 1-től kezdve megállapított bér mértékét, holott ennek megállapítása részünkről szigorúan a lakásügyi rendelet értelmében történt. A miniszterium illető ügyeszlálya tehát sem az egyházkerülettel kötött megegyezést nem ismerte, sem a lakásügyi rendelet idevonatkozó rendelkezéseivel nincs tisztában. — Egyébiránt az államtitkár úr szóbeli ígéretet tett, hogy az ügyet most már a kollégium iránt méltányos módon rövid idő alatt el fogják intézni.

A *Füvészkert* ügyében a várossal kötött esereszerződést az egyházkerületi elnökség 1923. évi december hó 19-én aláírta és ezzel a szerződő felek a csere tárgyat tevő ingatlanokat jogilag egymás birtokába bocsátották. Az ingatlanok tényleges kölesönös átadása f. évi április hó 1-én történt a város és a kollégium kiküldöttjei által felvett jegyzőkönyv szerint. Azóta a város a Füvészkert áttelepíthető növényeit az új Füvészkert helyéül kijelölt Tócsókerti területre áttelepítette és az új Füvészkert másfélholdnyi területét faoszlopokra szerelt drótkerítéssel bekerítettette, továbbá az új Füvészkert területén a régi Füvészkert két kútjának átépítésével két kútát létesített. Hátra van még a régi üvegházban levő növényeknek a nyár tarta-mára az új Füvészkertbe való átvitele, az új üvegház felépítése és az áttelepítésre nem alkalmas fák-nak a lehetőséghez képest való pótlása.

Az egyházkerület megkeresvén a *debreceni református egyházat és Debrecen sz. kir. várost* a kollégium részére fizetett évjáradékaiknak a mostani viszonyokhoz mért felemelése iránt, az egyház 18,581 K évjáradékát 1000-szeresére, 18,581,000 K-ra felemelte és ezt az összeget a kollégium pénztárába be is fizette. A város polgármesterének szóbeli közlése szerint a város költségvetésébe az eddig fizetett mintegy 59,000 korona évjáradék helyett 40,000,000 korona vétetett fel; de a költségvetés kormányhatósági jóváhagyást még nem nyervén, hivatalos értesítést a kollégium erről még nem kapott.

Az *internátusokban* folyó évi április hóban összesen 352 tanuló lakott, még pedig gimnáziumi 117, tanítóképző-intézetű 81, egyetemi 155; a *konviktusban* pedig 359 tanuló étkezett: gimnáziumi 137, tanítóképző-intézetű 84, egyetemi 138. Ezek a létszámok április 16-tól kezdve megváltoztak, annyiban, hogy a konviktusból 23, az internátusból pedig 14 egyetemi hallgató kilépett. A kilépés oka az volt, hogy míg a harmadik negyedre 128,000 koronás búzaár alapján voltak megállapítva a negyedévi díjak, addig a negyedik negyedre már 312,500 K-ás búzaár alapján kellett megállapítani a díjakat. Az egyetemi hallgatók legnagyobb része

az egyetemi menzára és a Tisza-internátusba ment, ahol sokkal olcsóbban kaphattak ellátást.

Az *internátusokban* a fegyelmi állapot kielégítő volt, a külső rend és tisztaság is általában megfelelt a követelményeknek. A konviktusban pedig, amely élelmezés tekintetében is kifogástalan minőségű, bő táplálékot nyújtott, a tisztaság példászerű volt.

Az *ifjúság egészségi állapota* szintén kielégítő volt. Két tanuló, ú. m. Lőkös Barna III. é. hittanhallgató és Andorkó Andor III. é. tanítóképzőintézeti tanuló, meghalt.

A *nagykönyvtár* életében fontos mozzanat az Országos Könyvforgalmi és Bibliográfiai Központ-hoz való csatlakozása, aminek folytán a könyvtár ingyen hozzájut 22 magyar folyóirathoz és egyéb értékes könyvekhez. A másik fontos mozzanat, hogy megkezdődött a duplum-könyvtár értékesítése: 74 darab könyv ára fejében a könyvtár tisztán 52 millió koronát vett be. Egy újabb sorozat eladása iránt most folyik a tárgyalás. Nagy erkölcsi sikert aratott a könyvtár azzal, hogy a híres debreceni remekkötetéseket a Lantos Részvénytársaság útján kiállította. A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr az 1923—24. költségvetési évre 200.000 kor. államsegélyt engedélyezett a könyvtár részére. Az 1924—25. évre a könyvtár államsegélye 1.500.000 K-ra emeltetett.

Erre a tanévre a kollégiumi *pályadíjalapítványokból* jóváhagyásuk csekélysege miatt pályakérdéseket nem tűztünk ki. — A Debreceni Casino által a Kazinczy-alapból szabadon választható tárgyú iurai költeményre kitűzött 100.000 K-ás pályadíjra 26 pályázó 47 lírai verset küldött be. A bírálók (dr. Mitrovics Gyula, dr. Bessenyei Lajos és Zivuska Andor) a „Nem tud az írni, aki küldte” jeligéjű és a „Mors Imperator” jeligéjű pályaműveket ajánlották jutalmazásra. A Casino választmánya a pályadíjat felemelvén, mindegyik pályamunkát 100.000 K jutalomban részesítette. A „Nem tud az írni, aki küldte” jeligéjű 5 vers szerzője Babiczky Béla orvostanhallgató, a „Mors Imperator” jeligéjű vers szerzője Harsánvi László orvostanhallgató.

Az 1922—23. évi pályázatra beérkezett egyetlen mű (a kommunizmus bírálata) a bírálók véleménye szerint nem volt jutalomra méltó.

Az évnyitó istentiszteleten kívül (szept. 11.) a tanév folyamán két *kollégiumi ünnepélyt* tartottunk: okt. 31-én a reformáció emlékeztetere és május 25-én a Baltazár-amerikai alapítvány létrejöttének emlékeztetere.

(Folytatjuk.)

A sáfár.

— Lelkészekről lelkészeknek. —

II.

(Folytatás.)

Cikkem első részében azt fejtegettem, mi a tartalma, a fogalmi köre a sáfár szónak és hivatásnak; most a *milyenségéről* akarok egyetmást mondani. A fejtegetésünk alapgondolatát képező páli tétel második része ad erre határozott választ: ami a sáfároknak megkívántatik, az, hogy mindenik *hívnek találtassék*. Tehát nem az, hogy erős, tudós, kiváló ember legyen, még az sem, hogy nagy sikereket tudjon felmutatni (Luk. 10²⁰), egyszerűen

csak az, hogy *hű* legyen. A *hűségben* esúcsosodik ki minden követelmény, amelyet hivatása állít elébe. Hogy a hűség fogalmát jobban kidomboríthassam, hadd használjak negatív lemezt.

Mik a hűség elleni vétkezés megszokottabb formái?

Ha úgy viselkedünk, mintha urak volnánk és nem szolgák. Gyülekezetünkben valami kellemetlenség vagy nehézség adja elő magát, amit egy kevés tapintattal, vagy engedékenységgel könnyen kiküszöbölhetnénk, de mi presztizskérdést csinálunk a dologból, tekintélyünket akarjuk fenntartani s a szolga túlnő a livrén. Mázsálhatjuk magunkat, ahogy tetszik, hiszen minél súlytalanabb valaki, annál könnyebben dobhatja magát magasra; a házi szárnyasok közt is a Bantámkakas, a legtörpebb fajú tyúknemzetség szultánja a legharciasabb, de nincs szánalmasabb látvány, mintha a lelkész a világi hatalmasokat igyekszik majmolni. A tekintélyhajszolás a legtöbb esetben a tekintélyhiány palástja s mikor a lelkész szükségét érzi, hogy megmutassa a maga tekintélyét, a legtöbbször ettől már elkésett. A parókiákon a „hivatalos óra” jelzés is részben már az uraskodás határait érinti. Hát az érdes, rideg, követelőző, leckéztető modor, a fellépésben a gög. az érintkezésben a nagyképűség, s az ezen viselkedés felett megütközött egyének adott szívtelen felelet: Hja! így kell bánni a paraszttal (no meg egyes helyeken a tanítóval). Aztán a csaknem beteges türelmetlenség a más véleményre, a más akaráttal s harci felhangolás az ellenzékkel szemben; panaszkodás a meg nem értes miatt, zúgolódás az akadályok ellen, kishitűség, elkedvetlenedés, visszavonulás a sikertelenség láttára. Látom Jézust, amint kezét szelíden a dühben égő, vagy letört pásztor vállára teszi s szomorúan szól: Te ennyit sem tudsz elviselni, mit szenvedtem én érted? Nem felebbvaló a tanítvány a tanítónál, sem a szolga az ő uránál (Mt. 10²⁰). A lelkészek kritizálói ajkairól ugyan sok igaztalan bírálat is hangzik el s a mondottak és mondandók alapján nem szeretnék én is az ilyen kritikusok közé számláltatni, hiszen én nem helyzetrajzot adok s nem a mai lelkésznevezdek fejére citálok minden fogyatkozást, hanem *elvi* fejtegetések rendén az *eszményt* keresem, de az igazságtalanság türéseben is a lelkésznek kell példával előljárni, már csak azért is, mert igazságtalanságot rendszerint jókkal szemben lehet elkövetni s azt csak egész lélek tudja nyugodtan elviselni.

Hűtlenséget követünk el hivatásunkkal szemben, *ha embereknek akarunk tetszeni*. Mikor a sáfár a kocsis kedvét keresi, vagy a szolgáló szeszélye szerint intézkedik, bizony felfordult állapotok következnek ott be. Igaz, hogy mások befolyásától magunkat teljesen függetleníteni nem tudjuk; a legkiválóbb emberek is, sokszor tudtukon kívül, jelentékteien egyének befolyása alatt állanak s cselekednek: a lelkésznek éppen azért minden fogékonyságát az Úr felé kell nyitva tartani, hogy a másfelől jövő befolyások számára minél kevesebb hely maradjon lelkében. A hű lelki sáfár Urához

fordul tanácsért, parancsért s beszéde és cselekedete egyetlen szabályozója csak az Úr akarata lehet. Ha ettől eltér, azonnal süppedő talajra kerül; az egyik félnek akarván tetszeni, a másikat sérti, ezt akarván elkerülni, az előbbi neheztelését vonja magára; csak egy hüvelyknyit térjen el az Ige egyenes irányától, már ferde helyzetbe sodorta magát. Sisifus munkáját vállalja, aki mindeneknek tetszeni akar, emellett ki nem beszélhető erkölcsi károkat okoz. Pilátus a tömeg kedvét keresvén, az Igazat juttatja keresztre; Félix a zsidóknak kedveskedni akarván, Pált fogságban hagyá (Ac. 27₂₇). Isten tetszését keresni, bármily nehéz feladat legyen is az, még mindig könnyebb, mint arra törekedni, hogy minden ember jót mondjon felőlünk (Luk. 6₂₆).

Nem leszünk hü sáfárok, ha *hivatásunk mezején hanyagok vagyunk*. Az ő házanépe felett gondviselővé tett szolgát, aki leült a részegesekkel enni és inni, a hazatérő úr ketté vágatta (Mát. 24₄₉₋₅₁). Sok pálya van a földön, ahol a munkakerülő alkalmazott felértékelhetetlen károkat okoz, egy sincs, amelyen többet árthat, mint a lelki sáfárság terén. Ha a világ ezt a pályát a könnyenélés, a komoly munkanélküliség irigylésre vagy megvetésre méltó iskolapéldájának tekinti, ezt nem elvi okokból teszi, hanem pusztán *ténymegállapításai* után. Pedig az a lelkész, aki pályáját olyannak nézi, amely az életet könnyűvé varázsolja, keserűen fogja végül tapasztalni, hogy a halált annál nehezebbé teszi. Ellenkezőleg, nincs élethivatás, amelynek munkaköre annyira kimeríthetetlen s feladata annyira elvégezhetetlen, mint éppen a lelképásztoroke. Az örök munkás Isten követe ő, Krisztus hirdetője, aki Atyja szerint mindig munkálkodott (Ján. 5₁₇). Minden nagyot mondani akarásban van bizonyos túlzás, de bizonyos igazság is; ilyen igazságot fejez ki Clarke a lelkészekhez intézett eme tetelében: *Óljétek agyon munkával s támassátok föl ismét imádsággal magatokat!* A sok, az állandó munka dacára is lehetünk azonban hűtlen szolgák, *ha munkánk lélektelen, felületes vagy könnyelmű, léha*. Teljes lelki átborzongás nélkül nem tudok gondolni sem az olyan esetekre, amikor, talán meg sem gondolva egész súlyában, mit cselekesznek, egyesek virtus csinálnak abból, hogy készületlenül, rögtönözve, a templom ajtóban átvett textusról predikálnak vagy vidám társaságban kacagva mondják el, hogy a jó stóliáért hogy kitétek magukért. (L. Mat. 7₆). A munkában nem maga a munka a lényeg, hanem annak milyensége. Aki nem veszi halálos komolysággal lelkészi dolgait, már elvette ítéletét. Az ég alatt a mi munkánk a legfontosabb munka; aki nem annak tekinti, az közönséges csaló; hamis kártyával a legveszedelmesebb játékot űzi.

Hűtlenséget követünk el, ha *az Úrtól nyert talentumokat az Ő céljaival ellenkezőként forgatjuk*. Minden tehetséget, tudást, képességet, erőt, melyek nem a mieink, hanem az Úréi, egyetlen célra szabad és kell használnunk. Ez az egyetlen cél az Isten dicsősége; nekünk ezt kell keresnünk és szol-

gálnunk és semmi más egyebet. Mennyi olyan dologba ártjuk magunkat, mennyi és mily méretű munkát vállalunk magunkra, hogy akarunk olyan feladatokat mi oldani meg, amelyeket másnak kell s más van hivatva végezni? Nem minden önszemrehányás nélkül állapítom meg, hogy helyi, megyei, országos vagy egyházi, de gyülekezeten kívüli ügyekből sokszor annyit vállalunk, amely mellett első és legfontosabb munkakörünk betöltése nem egyszer másodrangúságra szorul le. Az aratás Ura minket az Ő aratásába küldött munkásokul (Mát. 9₃₈) s más munkát csak *e tulajdonképeni feladatunk sérelme nélkül* vállalhatunk és végezhetünk. Ami a lélegzõdozás és lélekmentés körén belül van, az a mi munkakörünk; ami ezen kívül esik, az másod vagy tized sorban igényelheti munkaerõnket. Arról nem is akarok szólni, hogy lelkészek részéről színháznak és hangversenytermeknek csinálni konkurenciát, a tizedrangú ambición is túljár. Ha az evangéliomot akarjuk szolgálni, ad ez elég foglalkozást s ha ezt a munkát becsületesen végezhetjük, éppen eleget tettünk. *Egy* cél elég a legtöbb embernek, *olyan* cél, mint a mienk, elég egy lelki sáfárnak, bármily sok oldalú legyen is talentuma s kimeríthetetlennek látszó munkabírása. *Csak a Krisztust!* legyen munkahevünk fennszárnyalásának evezõtolla. Nem úgy vagyunk teremtve, hogy életünk folyamát két mederbe vezessük; nincs elég életerõnk két cél betöltésére (1 Kor. 10₂₁ 2 Kor. 6₁₅ Jak. 4₄). *Egyet cselekszem*, mondja Pál apostol (Fil. 3₁₄), egy a szükséges dolog tanít Urunk (Luk. 10₄₂) az ihlet és a hivatás jegyének életünk minden különféle térvén felismerhetõnek kell lenni s nem szabad engednünk, hogy ez a jegy valaha olvashatatlán legyen.

(Vége következik.)

Közélet

Magunknak.

Visszhang a Kiss Ferenc olkkeire.

(Vége.)

Miért van ez így? Miért nincsenek tudós lelkészeink oly nagy számban, mint a múltban? *Mert erre nem kedvező a református egyházi életünk*. Az 1904—7. évi zsinat a szabad választás rendszerét léptette életbe, a segédlelkészkezdés idejét két évre terjesztette ki. Ez nemes célzatú, de a való élet gyarlóságaival nem számoló határozat volt. A valóság iránt érzék fényes bizonyosságai és azért mindenkor szem előtt tartandók a tarcai és tordai (1562, 1563.) zsinat határozatának a következő szavai: „De, ha még megengednök is, hogy az apostolok idejében, mikor az ily eset előfordult, mindig szavazásra bocsátatott az egész egyház, mégis azt vélem, hogy csak nem fog egy rámára senki rászorítani minden egyházat, ha nyilván kitünik, hogy a köznép sokasága, tanulatlansága és sokaknak nagy gonoszságuk miatt is az történik,

hogy a farkasoknak nyilik meg az ajtó. Ennél fogva még a jól megalkotott egyházakban sem kell mindent a sokaság szavazata alá bocsátani. A múlt századokban a képzettség és külföldi iskolázottság kellő tekintetben részesült, sok gyülekezetben csak ilyenek voltak választhatók. Ha valakit nagy gyülekezetbe választottak meg, első dolga volt több éven külföldön „peregrinálni”. Ily körülmények között a küladakadémiáról hazatért ifjú rövidesen elhelyezkedhetett.

Mint becsüli ma az egyházi közvélemény tudós lelkészeinket? Lekicsinylő hangon szól a szobatudósokról. Lelkészválasztásnál a káplán győz a püspökkel szemben (pl. 1883 és 1914-ben Sajószentpéteren és Komáromban). Boldogult Dr. Nagy Zsigmond évekig nem tud állásba jutni, míg aztán fölsőap latin-nemet tanárnak. Néhány évvel ezelőtt egy 6 évig külföldön tanult, öt irodalmi munkásságot is ismételt ifjú nem kapott elhelyezést abban az egyházmegyében, amelyben mint bejegyzett segédlelkész, éveken át nyilván volt tartva, maig ugyanazon időben három hazai végzettségű káplán nyert ott állást. De ne szaporítsuk a példákat. Aki hazai tanulmányai befejezése után külföldre megy és ott több évig tanul, az itthon maradottakkal határozott hátrányban van. Oszálytársai rendszerint állásokban vannak, míg ő csak most kezd káplánkodni, amely idő alatt rendszeren arra sincs alkalma, hogy a külföldön szerzett könyveit kipakojtassa. Így a legtermékenyebb évek gyümölcseiben szűnik el és sok esetben a külföldi tanulás nyomtalanul elvész egyházi életünknek rájuk nézve oly sivár sivatagján. A megsértett önérték hány esetben viszi más pályára az illetőt? Nem kevés kárára a lelkészi kar tudományos nivójának. És ezt nem is lehet rossz néven venni azoktól, akik rövidséget szenvednek azokkal szemben, akik sem theologiai pályájuk alatt, sem utána nem készültek komoly alapossággal élethivatásukra és kiknek sokszor a lelkészi dolgozata is idegen segítséggel készült. Itt nem az iskolai oktatásban van a hiba, hanem egyházi berendezkedésünkben. *A mai lelkészválasztási törvény tarthatatlan, hiszen olyan dolog van rábízva a gyülekezetre, amit nem bír meg.* A falusi gyülekezet rendszeren azt választja meg lelkészül, aki ott utoljára káplánkodott. Ha nem ez az eset, akkor a gyülekezet néhány kortese választ, a hívek ugyanis nem is ismerhetik azt, akit megválasztanak.

Hogyan várhatunk itt javulást? A theologus nevelés mostanában mindig megbeszélés tárgya. Attól azt kell kívánnunk, hogy legyen minél tudományosabb és minél gyakorlatibb: tehát tudományosan gyakorlati és gyakorlatian tudományos. Minthogy ma egyetlen nemzet lelkésznevelőkéi sem érik be az anyanyelvük ismeretével: nekünk is arra kell törekednünk, hogy a jövő lelkészi nemzedék a három világnyelv ismeretével (német, angol, francia)

nőjön fel. Ezeket be kell vezetni a gimnáziumba, ahonnan az élettől annyira távol eső grammatizálást és egyéb, csak az emlékezetet terhelő anyagot kárlehetetlenül ki kell küszöbölni. A modern nyelvek ismerete életszükséglet és ezekben valósággal az életet kell nézni. Az idegen nyelvek oktatására az iskolán kívül is nagy súlyt kell helyezni. A tehetősebb hittanhallgatókat arra kell buzdítani, hogy a nyári vakációt töltsék, ami hozzánk is legközelebb van, német nyelv területén. Aki egy nyelvet megtanult, az azon fog igyekezni, hogy egy másik idegen nyelvet is megismerjen. Az idegen nyelvek ismeretének fontosságára idézzük Kecskeméti A. János mondását: „vaj ki haszontalan tanító az, bátor, nagy rikkantó torka legyen is és kiáltson, mint egy óriás, ha nyelveket nem tud”. (1621-28.) Ami a vallástudományok körét illeti, e tekintetben a debreceni theologiai fakultás és lelkész-képző-intézet ad mindent, amit a külföldi theologikán szokás és szükséges is adni. A valláslelektan előadását káránatos, hogy a többi theologiai karon is minél előbb hivatott előadók találjon.

Amin legelőbb változtatni kell: az a magas óraszám, amelyet a hallgatók fölvenni kötelesek. „A sok óra hallgatás határozottan butít” — írja Vary Rezső a bölcsészethallgatók figyelemzetetésére. Ez érvényes a theologusokra is.

Hogy a régi tudós lelkészek típusa újra ismeretes telenség legyen református egyházunkban, egyházi életberendezésünket olyanná kell tenni, hogy ennek a típusnak a fejlődését előmozdítsa. Mint a múlt századokban, úgy a jövőben ismét előnyben kell részesíteni a tudományos képzettséget. Az egyházkerület évenként vállalja magára 2—3 segédlelkész vagy lelkész theologiai doktori vizsgájának a költségeit. Nagyobb gyülekezetben csak theologiai doktori fokot nyert lelkészek legyenek választhatók. Így szaporodni fog a tudós lelkészek száma, míg a rétoroké majd apad.

Luther szerint a boldogság szükséges a jócselekedethez, a tudomány műveléséhez pedig bizonyos anyagi függetlenség. Aki a napi kenyér gondjaival van elfoglalva, az igazán nem élhet sem egyházának, még kevésbé a tudománynak. A jó javadalom — ezt valóban csak a képzett lelkészek tudják — nem kényelmes életre vagy vagyongyűjtésre való, hanem hogy ezek valóban istenország szolgálatában álljanak, kulturális hivatást töltsenek be, a hit, tudás és erkölcs, a magasabb rendű vallásos élet vetőgépei legyenek.

A jó pap holtig tanul. E mély értelmű közmondás lehetővé tételére külföldi lelkészek példája szerint kívánatos, hogy lelkészeink 8—12 tagból álló kisebb könyvtár-egyletté szerveződjenek, amely a tagok számának megfelelően járhat theologiai és más tudományos, magyar és idegen nyelvű folyóiratokat. Ezek két lelkész címére jönnek. Kiki a megállapított 10—15 na-

pig
össz
renu
mó
jáb
ma
szer
sebl
kón
a n
elju
kén
szol
szor
got
zon

egy
hite
lett
zov
mag
Eun
is o
egy
rég
zett
meg
lak

kép
Az
lelk

K

özv
nt.
ezid
hajt
sítja
ben
a m
—
ken
hób
nyu
tisz
illet
tezz
kül
más
dés
a d

meg
jait

de
hog

ig tartja magánál ezeket. Ez idő elteltével az összes folyóiratokat összekötve elküldi a sorrendben megállapított következő taghoz. Ilyen módon egy csomó tudományos folyóiratot módjában lesz otthonában olvasni át a kis javadalmasítású, falusi lelkészeknek és így tudományt szereshetnek a tudományok újabb, nevezetesebb eseményeiről is. Ez a vándor folyóirat-könyvtár az illetők által kedvelt folyóiratokat a megjelenése után legkésőbb három hónapra eljuttatja. Hogy jobb szellemi táplálék lesz, főként vidéki lelkészeinknek, mint a ma olvasni szokott egyetlen politikai napilap, amelyben sokszor hazugságok, a legtöbbször pedig féligazságot olvashat az ember a maga pénzéért, az bizonyításra nem szorul.

A tudományok fölkarolása tette nagyvágyunkat. Protestáns őseink Istentől nyert hite a tudományok fegyverének forgatása által lett erőssé és élő, ható, nemzetfenntartó tényezővé. A politikai elhanyagolás magával hozta a magyar theologiai irodalom elhanyagolását. Ennek részese volt a tudományos képzettség is oly sokszor mostoha sorban és sajnált az egyházi életünk is. Ideje, hogy egyházunk a régi, bevált tudományápolást és magasabb képzettségű lelkészeinek az őket érdemük szerint megillető jogokban való részesítését saját érdekében a maga felelősségére, újra tegye erőssé, fejlődésnek eszközévé. A lelkészek további képzetését kötelező parancs előbbre nem viszi. Az életben ugyanis nem az írott törvény, a tett lelke hat és nevel.

Nyugati.

Különfélék

Kérelem a nyugdíjas lelkészek és gyámírtak özvegylelkésznék nyugtáin az életben létező igazoló nt. lelkész urakhoz. — A nyugdíjat és gyámírtak ezidőszerint az országos nyugdíjintézetek végrehajtóbizottsága január és július hónapban folyósítja. A nyugtákon a január és július hónapban életben létezőket kell igazolni. Ennek ellenére — holott a nyugtáblankettán a kellő utasítás megtalálható — nyugták érkeznek be, június hónapban, melyeken a lelkészi hivatal igazolása szintén június hónapban kél. Miután az ilyen nyugtát az országos nyugdíjintézet végrehajtóbizottság nem fogadja el: tisztelettel kérem a nt. lelkész urakat, hogy január, illetőleg július hó elsőjét megelőző időről ne keltezzék az igazolást. A szabálytalan nyugták visszaküldésével a postaköltséget nem szaporítom, hanem más nyugtát kérek helyette. A nyugta ajánlva küldése egészen felesleges költsékezés. *Rózsa Sándor*, a debreceni egyházmegye pénztárnoka.

Szenzációs híreként közlik egyes lapok, hogy megtalálták volna állítólag Sodoma és Gomora romjait s a Mózes kötélábrájának töredékeit.

Hivatalos értesítés.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.
1548-1924. szám.

Nagyüszteletű Esperes úr!

Az 1923. évi őszi egyházkerületi jegyzőkönyv minden egyházközség és tanintézet részére szétküldött. A jegyzőkönyv nyomtatási költsége példányonként 73,200 koronát tesz. Felkérem a nagyüszteletű Esperes urat, hogy a bölcs vezetése alatt álló egyházmegyére kiküldött példányok után járó költség beszédese s július 1-ig az egyházkerületi pénztári hivatalhoz való elküldése érdekében intézkedni méltóztassék. A tartozás egyházmegyénként így oszlik meg: Alsószabolcs-hajdúvidéki egyházmegye 28 példány után 2.049,600 K, Békésbányai egyházmegye 34 példány után 2.488,800 K, Beregi egyházmegye 23 példány után 1.683,600 K, Bihar-érmelléki egyházm. 18 példány után 1.317,600 K, Debreceni egyházm. 34 példány után 2.488,800 K, Felsőszabolcsi egyházmegye 47 példány után 3.440,400 K, Hevesnagykunsági egyházmegye 31 példány után 2.269,200 K, Középszabolcsi egyházmegye 47 példány után 3.440,400 K, Nagykárolyi egyházmegye 18 példány után 1.317,600 K, Nagyszalontai egyházm. 16 példány után 1.171,200 K, Szatmári egyházm. 65 példány után 4.831,200 K.

A gimnáziumok és egyéb tanintézetek és az esperesi hivatal részére külön küldött példányok bele vannak számítva az egyházmegyék tételébe. Debrecen, 1924. május 28. Atyafiságos szeretettel

Dr. Baltazar Dezső, püspök.

Kivonat

A tiszántúli református egyházkerület rendkiv. int. bizottság Debrecenben, 1924. május hó 30. napján tartott gyűlésének jegyzőkönyvéből.

107. sz. A vallás- és közoktatásügyi miniszter folyó évi 136,843. V. sz. rendeletében akként intézkedvén, hogy a vezetése alatt álló középiskolákban a tanulók mindennemű vizsgálati és iskolaügyi kérvény után a mindenkori postatarifa tekintetbevételével kezelési díjat fizessenek, amelynek megállapításával a tankerületi főigazgatóságokat bizza meg, a hódmezővásárhelyi főgimnázium tanári kara hasonló intézkedésre kéri fel egyházkerületünket, sőt e rendelkezést kiterjeszteni kívánná a tanintézet részéről hivatalból kiállított bizonyítványokra és igazolványokra is.

Egyházkerületünk, tekintetbe véve egyfelől a postai viteldíj nagymérvű emelkedését, másfelől a vizsgálati és egyéb iskolaügyi kérvények intézésével járó adminisztrációs költségek nagyságát, követve a Vallás- és közoktatásügyi miniszter példáját, elrendeli, hogy a főhatósága alatt álló középiskolákban a nyilvános és magántanulók mindennemű vizsgálati és iskolaügyi kérvényekkel kapcsolatban — ide nem értve az isk. segélyekért és ösztöndíjakért benyújtott folyamodványokat — a tanintézet igazgatóságánál az esetleges postai költségen felül kezelési díjul egy kg. búza árát fizessenek. A búza ára mindenkor a kérvény benyújtása hónapjának elsején esedékes tőzsdei középárfolyam szerint számítható. Az ekként befolyt jövedelem elsőrendben az adminisztráció költségeinek fedezésére fordítandó. E határozat minden középiskola igazgatóságával közöltetik.

Kmf. Kiadta

Révész, e. ker. főjegyző.

A Nagyüszteletű Lelkész, Tanító urak!

Tisztelettel értesítem a nt. Lelkész és Tanító urakat, hogy férfi gyapjú szövetek nagyválasztékban, úgyszintén pápai palást kelmék is, de tekintettel a mai nehéz anyagi viszonyokat, a tisztelt vevőim ruha szükségletének, beszerzésének megkönnyebbítését olyan módon oldottam meg, hogy havi részletfizetés mellett készítem a fent és lent említett ruha szükségletet. **Tegdes János Péterfia 42. Debrecen.**

Külön felhívom a hölgyek figyelmét, úgy kockázatot, köpenyt és ostályi utca-ruhákat legizlésebben készítek.

Nagybecsű pártfogásukat kérve, vagyok kiváló tisztelettel **Tegdes.**

Pályázat rendes tanári állásra.

A hajduböszörményi református Bocskay-főgimnázium igazgatótanácsa pályázatot hirdet egy — a főgimnáziumban nyugdíjazás folytán megüresedett latin-német (esetleg magyar-német) szakos rendes tanári állásra.

Javadalma a fenntartótól évi 2400 kor. törzsfizetés, 5 ízben 200 kor. korpótlék és a helybeli állami tisztviselőkével azonos lakbér és lakbérpótlék; az állam részéről az állami tanárok illetményeinek mértékeig megfelelő fizetésekiegészítés. Más intézetben eltöltött rendes tanári évek beszámíthatnak.

Pályázhatnak református vallású okleveles tanárok, kik végzett tanulmányaikat feltüntetve, születési, működési, a kommunizmus és a román megszállás alatti magatartásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt és a főgimnázium igazgatótanácsához címzett kérvényüket július 1-ig a főgimnázium igazgatósága címére küldjék be.

Okleveles hiányában az állás egy évre ideiglenesen legalább szakvizsgái képesítéssel bíró helyettes tanárral fog betölteni. Úgy a rendes nőtlen, mint a helyettes tanár gimn. megbízatásán kívül alkalmassági nyelvi és főgimnáziumi kapcsolatokban álló Kálvineum fiúinternátusban, mint felügyelő tanár, ahonnan a teljes ellátáson kívül (lakás, fűtés, világítás, mosás s naponta háromszori étkezés) havi 400.000 korona honoráriumban részesül.

Az állás 1924 szept. 1-én foglalandó el.

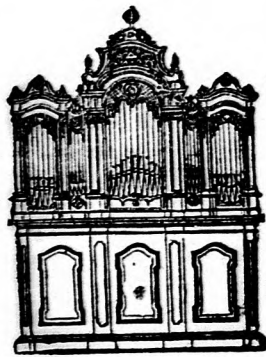
Köblös Samu,
főgimn. igazgató.

Kálmán Lajos,
főgim. igazgatótanács elnöke.

FITTLER SÁNDOR

orgona-, orgonasíp- és harmónium készítő vállalata

PESTERZSÉBET, Erzsébet-u. 23.

Készít elsőrangú modern gépezetes és legnyomású, tartós, nemeshangú

új orgonákat

művészi kivitelben.

Hadicélokra elrekvirált és egyéb

orgonasípok

speciális készítése és szállítás.

Vállalja régi orgonák légnyomású rendszerre való átalakítását, kibővítését, javítását, tisztítását és szakszerű újra hangolását, valamint

orgonák évi jókarban tartását.**Villamos fűjtató berendezések készítése.**

Szívó és nyomó rendszerű harmoniumok készítése, javítása és hangolása. — Minden munkáért jótállást vállalok. — Felvilágosítással, tervezettel és költségvetéssel készséggel szolgálok — Munkám szakszerű végzését és pontosságát több egyház ajánlólevelével tudom igazolni.

ALAPÍTOTT 1910-BEN

Debrecen sz. kir. város
és a Tiszántúli református egyházkerület

„MÉLIUSZ“

könyvkereskedése, könyvkiadóhivatala,
zenemű-, papír- és írószerkereskedése
DEBRECEN, FERENC JÓZSEF-ÚT 26. SZ.

1924. évi június hóban a zsolttárak a következők:

4° quartalak, nagybetűs zsolttár

papírkötésben K 66000
félvászon kötésben K 69400
egészvászon kötésben K 85000

8° oktáv alakú zsolttár

papírkötésben K 34600
félvászon kötésben K 37800
egészvászon kötésben K 40000

16° iskolai kiadású zsolttár

papírkötésben K 25200—
félvászon kötésben K 27500—
egészvászon kötésben K 35400—

32° legkisebb zsolttár

papírkötésben K 18900
félvászon kötésben K 20000
egészvászon kötésben K 24500

Megjegyzni kívánjuk, hogy ezen árak csak most vannak érvényben és az esetben, ha az Országos Rezsizási Tanács a földadó lerovására újabb és magasabb búza árat állapít meg, úgy az itt közölt árak is emelkedni fognak.

Konfirmációra most jelent meg !
7-ik kiadás.

SOLTÉSZ JÁNOS:

KONFIRMÁCIÓI KÁTÉ

Átnézte és átdolgozta Soltész Elemér tábori püspök.

Alapára —50. Mai szorzószám 6200—

Bolti ára tehát K 3200—

Ez a legegyszerűbb, legjobban érthető és legkönnyebb, de mégis legjobb, konfirmációra előkészítő káté.

Legszébb és legjobb konfirmációi ajándék

Dr. Erdős Károly: Az én vallásom.

Léleknevelő könyvecske a konfirmándusok részére. Alapára papírkötésben —60, egészvászonkötésben —80.

KONFIRMÁCIÓI EMLÉKLAP.

Díszes kiállításban, kék nyomással és bibliai jelmondatokkal. Ára K 1500—

KONFIRMÁCIÓI ANYAKÖNYV.

1 ívre 64 gyermek neve fér !
Ára ívenként K 1500—

Nagy István: Konfirmációi Káté.

Alapára —20. Mai ára K 1240—

Igénybejelentési lap

felemelt rendkívüli segélyre
Új minta ! Ára K 600—